

Sygn. akt VI Ka 713/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 stycznia 2014 roku

Sąd Okręgowy w Słupsku, w VI Wydziale Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący SSO Witold Żyłuk

Protokolant Izabela Kowalik

przy udziale oskarżyciela publicznego - - -

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2014 roku

sprawy **T. S.**

obwinionego o wykroczenie z art. 92a k.w.

na skutek apelacji wniesionej przez obwinionego

od wyroku Sądu Rejonowego w Słupsku XIV Wydział Karny

z dnia 12 września 2013 r., w sprawie XIV W 3337/13

1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.w. umarza postępowanie o czyn z art. 92a k.w. zarzucony T. S.;
2. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa

Sygn. akt VI Ka 713/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 12 września 2013 roku, sygn. akt XIV W 3337/13, Sąd Rejonowy w Słupsku uznał T. S. za winnego tego, że:

- w dniu 12 października 2012 r. o godzinie 23:20:17 w miejscowości K., kierując pojazdem o nr rej. (...) nie zastosował się do przepisu ograniczającego prędkość do 50 km/h jadąc z prędkością 62 km/h,

tj. popełnienia wykroczenia z art. 92a k.w.

za co na podstawie art. 92a k.w. wymierzył mu karę grzywny w kwocie 100 zł, oraz zasądził od obwinionego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 130 złotych tytułem kosztów postępowania.

A p e l a c j ę złożył obwiniony, który zaskarżył wyrok w całości i stawiając mu zarzut naruszenia;

- prawa do obrony poprzez nieudostępnienie mu akt sprawy do wglądu;

- prawa procesowego, w postaci braku skargi uprawnionego oskarżyciela w sytuacji gdy pomiar prędkości został wykonany przez (...) Gminną za pomocą fotoradaru w K., na którego używanie (...) w K. nie miała zgody Głównej Inspekcji Transportu Drogowego

i jak należy odczytywać treść apelacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest zasadna, w jej wyniku należało zaskarżony wyrok uchylić i postępowanie umorzyć z powodu wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, wskazanej w art. 104 § 1 pkt 7 k.p.w. w zw. z art. 5 § 1 pkt 9 k.p.w. - braku skargi uprawnionego oskarżyciela.

Zgodnie z art. 129g ust. 1 Prawa o ruchu drogowym ujawnienie za pomocą stacjonarnych urządzeń rejestrujących zainstalowanych w pasie drogowym dróg publicznych przekroczenia dopuszczalnej prędkości oraz niestosowania się do sygnałów świetlnych należy do Generalnej Inspekcji Transportu Drogowego. Natomiast treść art. 129g ust. 4 tej ustawy zakreśla kompetencje straży gminnych (miejskich) do wykonywania kontroli ruchu drogowego z użyciem urządzeń przenośnych lub zainstalowanych na pojeździe. Nie oznacza to jednak, że z chwilą wejścia w życie od dnia 31 grudnia 2010 r. zmian w Prawie drogowym, strażnicy gminni (miejscy) pozbawieni zostali uprawnień do wykonywania kontroli z użyciem stacjonarnych urządzeń rejestrujących zainstalowanych w pasie drogowym dróg publicznych, ujawniających przekroczenia dopuszczalnej prędkości oraz niestosowania się do sygnałów świetlnych. Na to bowiem wskazuje zawarte w art. 129g ust. 1 Prawa o ruchu drogowym art. 129b ust 3 pkt 3 tej ustawy, z którego wynika upoważnienie strażników gminnych (miejskich) do używania urządzenia rejestrującego, a którym - zgodnie z art. 2 ust. 59 Prawa o ruchu drogowym - jest „stacjonarne, przenośne albo zainstalowane na pojeździe(...)urządzenie ujawniające i zapisujące za pomocą technik utrwalania obrazów naruszenia przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami”. Wobec tego strażnicy gminni (miejscy) mogą wykonywać kontrolę ruchu drogowego, w zakresie wyznaczonym przez art. 129b Prawa o ruchu drogowym, również z użyciem stacjonarnych urządzeń rejestrujących. Jednak warunkiem jej wykonywania jest uzyskanie zgody Głównego Inspektora Transportu Drogowego na instalację stacjonarnego urządzenia rejestracyjnego. Jak wynika z treści art. 20b ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, dodanego na mocy art. 3 ustawy z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2011 r. Nr. 244 poz. 1454) i obowiązującego od dnia 31 grudnia 2010 r., instalacja w pasie drogowym stacjonarnych urządzeń rejestrujących lub obudów na te urządzenia następuje na wniosek Głównego Inspektora Transportu Drogowego lub z inicjatywy zarządcy drogi, ale za zgodą Głównego Inspektora Transportu Drogowego. Jednak z uwagi na to, że przepis ten w części dotyczącej zarządcy drogi stosuje się odpowiednio do straży gminnych (miejskich) w przypadku urządzeń rejestrujących eksploatowanych przez te straże - art. 20b ust. 5 cyt. wyżej ustawy o drogach publicznych, to od dnia 31 grudnia 2010 r. zgoda Głównego Inspektora Transportu Drogowego, o której mowa w art. 20b ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych dotyczy nie tylko stacjonarnych urządzeń rejestrujących instalowanych od nowa, ale - na podstawie art. 20b ust. 2 w zw. z art. 20b ust. 5 cyt. ustawy - dotyczy też urządzeń rejestrujących eksploatowanych przez straże gminne (miejskie) w chwili rozpoczęcia obowiązywania tych przepisów, to jest od dnia 31 grudnia 2010 r., mimo, że zostały zainstalowane przed tą datą. Nie można się zgodzić ze stanowiskiem Sądu I instancji (str. 5 uzasadnienia zaskarżonego wyroku), że uregulowanie z przepisu art. 20b ust. 5 ustawy o drogach nie oznacza wymogu uzyskania Głównego Inspektora Transportu Drogowego na użytkowanie stacjonarnego urządzenia rejestrującego, które zostało zainstalowane przed dniem 31 grudnia 2010 r.. Dokonując bowiem wykładni obu przepisów - art. 20b ust. 2 i 20b ust. 5 ustawy o drogach publicznych, Sąd I instancji stoi na stanowisku, że pierwszy z tych przepisów ma w pełnym zakresie unormowania zastosowanie do straży gminnych (miejskich). Jednak zapis w nim zawarty adresowany jest do zarządcy drogi i reguluje zasady instalacji bądź usuwania stacjonarnych urządzeń rejestrujących przez ten podmiot. Natomiast przepis z art. 20b ust 5 adresowany jest do straży gminnych miejskich i dotyczy urządzeń rejestrujących eksploatowanych przez straże. Jeżeli więc tak określony zakres regulacji należy odnosić odpowiednio do w ust. od 1 do 4 art. 20b i gdy regulacja ta nie dotyczy instalacji bądź usuwania urządzeń rejestrujących, bo w tym zakresie adresatem uregulowania jest zarządca drogi, to odpowiednie stosowanie do straży gminnych (miejskich) uregulowań we wskazanych przepisach odnosi się, w przypadku ust. 1 art. 20b do zakresu w jakim przepis te wyznacza zadania w związane z utrzymaniem stacjonarnych urządzeń rejestrujących, a w przypadku ust. 2 art. 20b w takim zakresie w jakim reguluje zgodę Głównego Inspektora Transportu Drogowego na eksploatację takich urządzeń. Nie chodzi więc - tak jak przyjmuje to Sąd I instancji - o uzyskanie następczej

zgody na zainstalowanie stacjonarnych urządzeń rejestrujących w przypadku takich urządzeń zainstalowanych przed wejściem w życie ustawy, ale o zgodę na ich eksploatację, a więc użycie do sprawowania za pomocą tych urządzeń kontroli ruchu drogowego. Trafnie przy tym Sąd I instancji podkreśla, że ideą zmian, która towarzyszyła ustawie z dnia 29 października 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo o ruchu drogowym było to, że Inspekcja Transportu Drogowego miała stać się głównym podmiotem eksploatującym stacjonarne urządzenia rejestrujące oraz sprawować kontrolę i nadzór nad tego rodzaju urządzeniami pozostającymi w gestii innych uprawnionych podmiotów, w tym straży gminnych (miejskich) (str. 6 uzasadnienia zaskarżonego wyroku). Jednakże twierdzenie, że gdyby Główny Inspektor Transportu Drogowego doszedł do wniosku, że funkcjonowanie konkretnego urządzenia rejestrującego w określonym miejscu jest nie celowe to jest on uprawniony do skorzystania z inicjatywy usunięcia takiego urządzenia określonej w art. 20b ust. 2 ustawy o drogach publicznych, o tyle jest nie zasadne, że przepis ten nie jest adresowany do straży gminnych (miejskich), ale do zarządcy drogi. Przy tym w praktyce czynności nadzorcze nadane Głównej Inspekcji Transportu Drogowego omawianą ustawą z dnia 29 października 2010 r. mogą sprowadzać się nie do usunięcia konkretnego stacjonarnego urządzenia rejestrującego ale do czasowego wyłączenia go z eksploatacji w ramach kontroli ruchu drogowego, a w takiej sytuacji - w myśl art. 20b ust. 5 przy odpowiednim stosowaniu art. 20b ust 2 - może to polegać na cofnięciu zgody na eksploatację konkretnego stacjonarnego urządzenia rejestrującego przez straż gminną (miejską). Sens wskazanej regulacji jest uzasadniony gdy na poparcie - dostrzeżonej też przez Sąd I instancji - idei wymienionej ustawy przywoła się uzasadnienie jej projektu. Wynika z niego, że celem wprowadzonych uregulowań, jest eksploatacja po wejściu w życie ustawy stacjonarnych urządzeń rejestrujących zainstalowanych w pasie ruchu drogowego przez Inspekcję Transportu Drogowego, a przekazanie wykazu o którym mowa w art. 10 pkt 3 warunkuje możliwość sporządzenia przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego inwentaryzacji urządzeń rejestrujących (w część trzecia, punkt 23, str. 32 Druku sejmowego nr (...)). Jeżeli jednak wprowadzone w życie przepisy dopuszczają eksploatację stacjonarnych urządzeń rejestrujących przez straże gminne (miejskie) ale pod nadzorem Głównej Inspekcji Transportu Drogowego, to sprowadzenie funkcji nadzorczych Głównego Inspektora Transportu Drogowego wobec straży gminnych (miejskich) tylko do realizacji obowiązku z art. 10 pkt 3 cytowanej, klóciło by się ze wskazywanymi celami ustawy. Przecież już sama treść tego przepisu wyznacza zakres nadzoru, który nie sprowadza się tylko do inwentaryzacji lokalizacji masztów z urządzeniami rejestrującymi, ale obejmuje też urządzenia rejestrujące zamontowane na masztach, wykorzystywane przez straże gminne (miejskie) do rejestracji zdarzeń drogowych w ramach kontroli ruchu drogowego. Realizacja funkcji nadzorczych przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego w odniesieniu do straży gminnych (miejskich) w przypadku takich urządzeń zainstalowanych na masztach a eksploatowanych przez te straże, może nastąpić poprzez wyrażenie zgody na ich eksploatację bądź jej cofnięcie - art. 20b ust. 2 w zw. z art. 20b ust. 5 ustawy o drogach publicznych.

Stwierdzić więc należy, że zgoda Głównego Inspektora Transportu Drogowego, o której mowa w art. 20b ust. 2 ustawy o drogach dotyczy nie tylko stacjonarnych urządzeń rejestrujących instalowanych od nowa, ale – na podstawie art. 20b ust. 2 w zw. z art. 20b ust. 5 – dotyczy też urządzeń rejestrujących eksploatowanych przez te straże gminne (miejskie) w chwili rozpoczęcia obowiązywania tych przepisów, to jest od dnia 31 grudnia 2010r., mimo, że zostały zainstalowane przed tą datą. Z informacji na k. 64 wynika, że stacjonarne urządzenie rejestrujące (fotoradar stacjonarny) w K., którym zarejestrowano w dniu 12 października 2012 r. o godzinie 23:20:17 przekroczenie dopuszczalnej prędkości przez pojazd o nr. rej. (...), było - w momencie rejestracji - eksploatowane przez (...) Gminną w K. bez zgody na jego eksploatację, wymaganej na podstawie art. 20b ust. 2 w zw. z art. 20b ust. 5 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych. Zatem, w oparciu o w ten nielegalny sposób uzyskane dane, dotyczące przekroczenia prędkości, (...) w K. nie mogła prowadzić czynności wyjaśniających (art. 54 k.p.w.) i Komendant (...) w K. nie miał też uprawnień (art. 17 § 3 k.p.w.) do złożenia wniosku o ukaranie w niniejszej sprawie.

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy w oparciu o art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 109 § 2 k.p.w. uchylił zaskarżony wyrok i na podstawie art. 5 § 1 pkt 9 k.p.w. umorzył postępowanie przeciwko T. S. o zarzucone mu wykroczenie.

O kosztach postępowania, orzeczono w oparciu o dyspozycję art. 118 § 2 k.p.w..